

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ
คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต
Factors Affecting Academic Staffs' Conducting Researches, the
Faculty of Technology and Environment, Prince of Songkla University,
Phuket Campus

สุดารัตน์ ภู่งษ์¹ ทิฆัมพร ทิพย์รองพล² นงนุช หูเขียว³ และธงชัย สุธีรศักดิ์⁴
Sudarat Phuphong, Tikumporn Tiprongpol, Nongnuch Hookeaw
and Thongchai Suteerasak

คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต
Faculty of Technology and Environment, Prince of Songkla University, Phuket Campus

E-mail : sudarat.ph@phuket.psu.ac.th¹

Date Received : 1 March 2024 Date Revised : 16 September 2024

Date Accepted : 30 September 2024 Date Published online : 27 December 2024

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ บุคลากรสายวิชาการ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 33 คน เลือกแบบ Census ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งมีจำนวน 4 ตอน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยเฉพาะบุคคล เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ส่วนปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.18 เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านทักษะการทำวิจัย ส่งผลต่อการทำวิจัยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุ และอุปกรณ์เครื่องมือ มีผลต่อการทำวิจัยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03

คำสำคัญ : คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยในการทำวิจัย บุคลากรสายวิชาการ วิจัย

Abstract

This study aimed to investigate factors influencing academic staffs in working on researches. The sample was 33 members of the Faculty of Technology and Environment, Prince of Songkla University, Phuket Campus obtained via census selection during the academic year 2022. The research tool was questionnaire consisting of four sections. The obtained data was analyzed for frequency, percentage, mean and standard deviation. Overall, the result showed that factors related to the personnel aspect were at the high level (mean = 3.69). As for the contributory factors, they were at the moderate level (mean =3.18). It was discovered in each aspect that the most influential factor was research skills, which had the highest mean value of 4.03, while research facilities, materials and tools had the lowest mean of 3.03.

Keywords: Faculty of Technology and Environment, Factors Affecting Research, Academic Staffs, Research.

บทนำ

บุคลากรสายวิชาการหรืออาจารย์เป็นทรัพยากรบุคคลในมหาวิทยาลัย มีบทบาทหน้าที่หลักในการดำเนินภารกิจสำคัญ ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัยและพัฒนา การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การวิจัยถือเป็นภารกิจสำคัญของคณาจารย์และบุคลากรในมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งส่งเสริมให้คณาจารย์และบุคลากรมีการทำงานวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ พัฒนางานของมหาวิทยาลัย รวมไปถึงการผลิตผลงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ มีการบูรณาการกับการเรียนการสอน และมีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง (มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2565)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีวิสัยทัศน์เป็นมหาวิทยาลัยแห่งคุณค่าเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับแนวหน้าของโลก ได้กำหนดพันธกิจไว้ 3 ประการหลัก ๆ คือ สร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการและนวัตกรรม สร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีสมรรถนะทางวิชาการและวิชาชีพ และพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นสังคมฐานความรู้บนพื้นฐานพหุวัฒนธรรม มีเอกลักษณ์เป็นมหาวิทยาลัยวิจัย โดยกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่สำคัญ 3 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร และยุทธศาสตร์การวิจัย/นวัตกรรมที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและพัฒนาประเทศ มีเป้าประสงค์คือ นำผลงานวิจัย นวัตกรรมและบริการวิชาการ สู่อการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และเพื่อการพัฒนาประเทศ มีนโยบายสาธารณะเพื่อการขับเคลื่อนสังคม (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2549)

คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นคณะซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในวิทยาเขตภูเก็ต เป็น 1 ใน 5 วิทยาเขตของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถูกจัดตั้งตามมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2548 มี

วิสัยทัศน์เป็นคณะชั้นนำด้านเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมระดับชาติ ภายในปี ค.ศ. 2024 โดยคณะมุ่งสู่ความเลิศด้านเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ผ่านพันธกิจ 3 ด้าน คือ 1) ผลิตภัณฑ์ที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานด้านเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม 2) ผลิตและเผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และ 3) ให้บริการวิชาการด้านเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมชายฝั่ง คณะฯ ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนงานวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2563 - 2567 ผลิตและเผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีเป้าประสงค์ คือ เพิ่มผลงานวิจัยในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ เพิ่มผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาของชุมชน และเพิ่มผลงานวิจัยที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต, 2564)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2563 พบว่า นักวิจัยของคณะฯ ที่มีช่วงอายุ 41 - 45 ปี มีศักยภาพในการได้รับงบประมาณวิจัยมากที่สุด ด้านศักยภาพในการหาทุนภายนอกคณะ มีสูงมากถึงร้อยละ 83.33 แต่การนำผลงานวิจัยที่เกิดจากโครงการวิจัยไปตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ มีเพียง 13 โครงการ จากโครงการวิจัยทั้งหมด 42 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 30.95 แสดงให้เห็นว่าผลงานตีพิมพ์ที่เกิดจากโครงการวิจัยยังมีค่อนข้างน้อย คณะฯ จะต้องหาแนวทางสนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้นักวิจัยตีพิมพ์ผลงานวิจัยในระดับนานาชาติ เช่น สนับสนุนเงินรางวัลสำหรับการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในระดับนานาชาติ การจัดโครงการพัฒนานักวิจัยเพื่อเพิ่มศักยภาพในการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ (สุदारตัน ภูพงษ์, ทิฆัมพร ทิพย์รองพล, และนงนุช หุเชื้อว, 2565) และจากการศึกษาของ สุदारตัน ภูพงษ์ และคณะ (2566) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยจูงใจต่อการทำงานวิจัยที่มีผลต่อการทำงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ ศึกษาคณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต พบว่า ปัจจัยจูงใจเกือบทุกด้านมีผลต่อการทำงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการฯ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัจจัยจูงใจด้านการได้รับการยอมรับนับถืออยู่ในระดับปานกลาง และเหตุผลสำคัญที่บุคลากรสายวิชาการทำวิจัยในช่วง พ.ศ. 2560 - 2564 เนื่องจากตระหนักว่าเป็นภาระหน้าที่ นรา หัตถสิน และวิริยญา ชูราชิ (2560) ได้กล่าวถึงทฤษฎีสองปัจจัยของเฟรดเดอริก เฮอส์เบิร์ก (Frederick Herzberg) ประกอบด้วย 2 ปัจจัยหลัก คือ 1) ปัจจัยจูงใจ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความพอใจโดยตรง ซึ่งถือเป็นแรงจูงใจภายใน เช่น ความสำเร็จในงาน การได้รับการยอมรับ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ลักษณะของงาน โอกาสในการเติบโต และความรับผิดชอบ และ 2) ปัจจัยเกือหนุน เป็นปัจจัยที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง ถือเป็นแรงจูงใจภายนอก เช่น นโยบายการบริหารขององค์กร การบังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา ค่าตอบแทน ความมั่นคงในงาน ชีวิตส่วนตัว สภาวะการทำงาน

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ปัจจัยเฉพาะบุคคล และปัจจัยที่เอื้อต่อการทำงานวิจัย ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการทำงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ปัญหาการทำงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการของคณะ ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารของคณะ

ในการนำไปใช้วางแผนกำหนดนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์ต่อไป ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร วางแผนนโยบายการบริหารงานวิจัย และส่งเสริมให้อาจารย์ทำวิจัยและตีพิมพ์ผลงานวิจัยในระดับนานาชาติมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยเฉพาะบุคคลและปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรสายวิชาการ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 33 คน (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต, 2565) โดยเลือกแบบ Census คือ เก็บข้อมูลจากทุกหน่วยของประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถามในงานวิจัยของ ปิยากร หวังมหาพร (2554) และ วนิตา พิงสระน้อย (2556) กำหนดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และคำถามปลายเปิด ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประเภทของตำแหน่ง ตำแหน่งทางวิชาการ และอายุการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานวิจัย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเฉพาะบุคคลและปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย

ซึ่งหลักเกณฑ์การให้คะแนนแบบ 6 ตัวเลือก ดังนี้

มากที่สุด = 5 คะแนน

มาก = 4 คะแนน

ปานกลาง = 3 คะแนน

น้อย	=	2 คะแนน
น้อยที่สุด	=	1 คะแนน
ไม่มีความเห็น/ไม่ทราบข้อมูล	=	ไม่มีคะแนน

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้บุคลากรสายวิชาการได้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อการทำวิจัย อุปสรรค/ข้อจำกัดในการทำวิจัย สิ่งที่ต้องการให้คณะสนับสนุนเพิ่มเติม หรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาระบบการทำวิจัย โดยอิสระ จำนวน 1 ข้อ

การทดสอบและหาประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่าง ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารของคณะ จำนวน 2 ท่าน และบุคลากรสายวิชาการของคณะ จำนวน 2 ท่าน พิจารณาประเมินความเที่ยงตรงเชิงพิริจ (Face Validity) ความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด (Index of Item Objective Congruence: IOC) แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป มาใช้จริง และแบบสอบถามดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต เลขที่การรับรอง psu.pk 002/2022 ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

- ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดได้จริง
- ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดได้จริง
- ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สามารถวัดตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดได้จริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน 2565 ถึงเดือนธันวาคม 2565 โดยติดต่อประสานงานและจัดส่งแบบสอบถามไปยังบุคลากรสายวิชาการ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต จำนวน 33 คน และผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนด้วยตัวเองทั้ง 33 ชุด จากนั้น ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืน นำมาแปลผลข้อมูล และลงรหัสข้อมูลเพื่อใช้คำนวณและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ วิเคราะห์ปัจจัยเฉพาะบุคคลและปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสอบถามปลายเปิด ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อเสนอแนะทั้งหมดที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งมีผู้ให้ข้อเสนอแนะผ่านแบบสอบถาม จำนวน 13 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 33 คน มาเรียบเรียง ตีความ จัดหมวดหมู่ เชื่อมโยงข้อมูลแล้วทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และ

นำมาสร้างข้อสรุป เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของบุคลากรสายวิชาการ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้อภิปรายผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้หรือเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การแปลผลข้อมูลตัวแปรต้น พิจารณาระหว่างคะแนนแต่ละระดับจากค่าอันตรภาคชั้น ซึ่งสูตรคำนวณหาอันตรภาคชั้นมาจากการหาพิสัยด้วยจำนวนชั้นของ บุญเรียง ขจรศิลป์ (2542) ดังนี้

4.21 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

3.41 – 4.20 หมายถึง มาก

2.61 – 3.40 หมายถึง ปานกลาง

1.81 – 2.60 หมายถึง น้อย

1.00 – 1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

ผลการศึกษา

จากการสำรวจข้อมูลทั่วไป พบว่า บุคลากรสายวิชาการ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีเพศหญิง และเพศชายจำนวนใกล้เคียงกันคือ เพศหญิง จำนวน 17 คน และเพศชาย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 51.52 และ 48.48 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี ร้อยละ 36.37 และจบการศึกษาระดับปริญญาเอก ร้อยละ 81.82 มีเพียงร้อยละ 18.18 ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท โดยมีบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ ร้อยละ 60.61 มีเพียงร้อยละ 39.39 ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

ตารางที่ 1 ปัจจัยเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ

ประเด็น	μ	S.D.	การแปลผล
1. ด้านทักษะการทำวิจัย			
1) มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะทำวิจัยอย่างพอเพียง	4.06	0.50	มาก
2) มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย (ในสาขาที่เชี่ยวชาญ)	4.21	0.48	มากที่สุด
3) มีประสบการณ์ในการทำวิจัย	3.82	0.73	มาก
เฉลี่ยรวม	4.03	0.47	มาก
2. ด้านระยะเวลาในการทำวิจัย			
1) มีเวลาทำวิจัยได้อย่างต่อเนื่อง	3.00	1.12	ปานกลาง
2) สามารถทำวิจัยตามระยะเวลาที่ได้วางแผนไว้	3.30	1.07	ปานกลาง
3) เวลาที่เพียงพอเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อคุณภาพงานวิจัย	3.97	1.26	มาก
เฉลี่ยรวม	3.42	0.92	มาก

ประเด็น	μ	S.D.	การแปลผล
3. ด้านทัศนคติต่อการทำวิจัย			
1) งานวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดของบุคลากรสายวิชาการภายในคณะ	3.45	1.15	มาก
2) ชื่อเสียงและเกียรติคุณของบุคลากรสายวิชาการอยู่ที่ผลงานวิจัย	3.15	1.18	ปานกลาง
3) การทำวิจัยเป็นการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ องค์กรความรู้ใหม่ ๆ	4.21	0.89	มากที่สุด
4) เป้าหมายของการทำวิจัยอยู่ที่ประโยชน์ทางวิชาการ	4.18	0.73	มาก
5) การทำงานวิจัยไม่ส่งผลต่อสุขภาพกายและจิตใจ	3.03	0.47	ปานกลาง
6) ประโยชน์ที่ได้จากการทำวิจัย ค่ำค่ากับเวลาที่เสียไปกับการทำวิจัย	3.88	0.99	มาก
เฉลี่ยรวม	3.65	0.52	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น	3.69	0.50	มาก

ผลการศึกษาปัจจัยเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.69, S.D. = 0.50$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยเฉพาะบุคคลด้านทักษะการทำวิจัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.03, S.D. = 0.47$) รองลงมา คือ ด้านทัศนคติต่อการทำวิจัย ($\mu = 3.65, S.D. = 0.52$) และด้านระยะเวลาในการทำวิจัย ($\mu = 3.42, S.D. = 0.92$) ตามลำดับ โดยปัจจัยเฉพาะบุคคลในแต่ละด้านมีประเด็นศึกษาอยู่ ดังนี้

ด้านทักษะการทำวิจัย เมื่อพิจารณารายข้อ (ตารางที่ 1) พบว่า ประเด็นที่มีผลต่อการทำวิจัยมากที่สุด คือ มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย (ในสาขาที่เชี่ยวชาญ) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะทำวิจัยอย่างพอเพียง และมีประสบการณ์ในการทำวิจัย ตามลำดับ

ด้านทัศนคติต่อการทำวิจัย เมื่อพิจารณารายข้อ (ตารางที่ 1) พบว่า ประเด็นที่มีผลต่อการทำวิจัยมากที่สุด คือ การทำวิจัยเป็นการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ องค์กรความรู้ใหม่ ๆ รองลงมา คือ เป้าหมายของการทำวิจัยอยู่ที่ประโยชน์ทางวิชาการ และประโยชน์ที่ได้จากการทำวิจัย ค่ำค่ากับเวลาที่เสียไปกับการทำวิจัย ตามลำดับ

ด้านระยะเวลาในการทำวิจัย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีผลต่อการทำวิจัยมากที่สุด คือ เวลาที่เพียงพอเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อคุณภาพงานวิจัย รองลงมา คือ สามารถทำวิจัยตามระยะเวลาที่ได้วางแผนไว้ และมีเวลาทำวิจัยได้อย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ

ประเด็น	μ	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายใน/ภายนอก ใน แง่ของระเบียบ/นโยบาย			
1) คณะกำหนดทิศทางการวิจัยชัดเจน	3.45	1.25	มาก
2) คณะมีนโยบายสนับสนุนการทำวิจัยของบุคลากร สาย วิชาการอย่างชัดเจน	3.67	1.11	มาก
3) คณะส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรสายวิชาการให้มี ความรู้ และประสบการณ์การทำวิจัย	3.48	1.39	มาก
4) คณะนำผลงานวิจัยในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนตำแหน่งบุคลากรสายวิชาการให้สูงขึ้น	3.64	1.56	มาก
5) คณะส่งเสริมให้บุคลากรสายวิชาการมีโอกาสเผยแพร่ ผลงานวิจัยในที่ประชุมระดับชาติและนานาชาติ	3.76	1.35	มาก
6) คณะ/มหาวิทยาลัย มีระเบียบ ข้อบังคับที่ทำให้เกิด ความคล่องตัวในการทำวิจัย	3.27	1.33	ปานกลาง
7) คณะฯ จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการ วิจัยอย่างเหมาะสมตรงกับความต้องการของท่านอยู่ เสมอ	2.85	1.44	ปานกลาง
8) มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิหรือที่ปรึกษาเพื่อ การวิจัยได้อย่างเหมาะสมตรงกับความต้องการของ ท่านได้	2.70	1.53	ปานกลาง
9) คณะฯ มีความพยายามส่งเสริมความรู้ความสามารถ ในการวิจัยแก่คณาจารย์อยู่เสมอด้วยวิธีการต่าง ๆ	3.21	1.45	ปานกลาง
10) กลไกการประกันคุณภาพมีส่วนผลักดันให้บุคลากร สายวิชาการทำวิจัยเพิ่มขึ้น	3.06	1.50	ปานกลาง
11) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของคณะ มีส่วนช่วยใน การทำวิจัยของท่าน	2.70	1.78	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.25	1.06	ปานกลาง
2. ด้านเงินทุนในการทำวิจัย			
1) คณะฯ จัดเงินทุนอุดหนุนการวิจัยให้พอเพียง และเหมาะสม	2.36	1.32	น้อย

ประเด็น	μ	S.D.	การแปลผล
2) หน่วยงานภายนอกคณะทั้งภาครัฐ และเอกชน มีการสนับสนุนเงินทุนในการทำวิจัย	3.36	1.32	ปานกลาง
3) ระบบการขอทุนวิจัยและการเบิกจ่ายเงินทุนอุดหนุนการทำวิจัยมีขั้นตอนเยอะเกินไป	3.73	1.33	มาก
4) การสนับสนุนเงินทุนวิจัยของคณะช่วยให้บุคลากรสายวิชาการทำวิจัยมากขึ้น	3.03	1.57	ปานกลาง
5) รางวัลสนับสนุนการตีพิมพ์บทความวิจัย ทำให้บุคลากรสายวิชาการ ทำวิจัยมากขึ้น/มีประสิทธิภาพมากขึ้น	3.06	1.41	ปานกลาง
6) ท่านมีความสามารถในการแสวงหาทุนจากแหล่งต่าง ๆ โดยไม่ต้องพึ่งแหล่งทุนจากคณะ	3.27	1.15	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.14	0.87	ปานกลาง

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุ และอุปกรณ์

เครื่องมือ

1) คณะ/มหาวิทยาลัย มีแหล่งค้นคว้า เช่น ห้องสมุดฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศ ฯลฯ เพียงพอสำหรับดำเนินการวิจัยของท่าน	3.09	1.13	ปานกลาง
2) คณะฯ มีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุสำนักงาน ฯลฯ เพียงพอสำหรับดำเนินการวิจัยของท่าน	3.24	1.23	ปานกลาง
3) หากท่านต้องการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เพื่อการวิจัยนอกเหนือจากที่คณะมีอยู่ ท่านคิดว่าจะได้รับการสนับสนุนจากคณะฯ	2.79	1.41	ปานกลาง
4) สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการวิจัยของคณะฯ โดยภาพรวมมีเพียงพอต่อความต้องการของท่าน	3.00	1.12	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.03	1.07	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น	3.18	0.87	ปานกลาง

ปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.18$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายใน/ภายนอก ในแง่ของระเบียบ/นโยบาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.25$, S.D. = 1.06) รองลงมา คือ ด้านเงินทุนในการทำวิจัย ($\mu =$

3.14, S.D. = 0.87) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุ และอุปกรณ์เครื่องมือ ($\mu = 3.03$, S.D. = 1.07) ตามลำดับ โดยปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยแต่ละด้านมีประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายใน/ภายนอก ในแง่ของระเบียบ/นโยบาย เมื่อพิจารณารายข้อ (ตารางที่ 2) พบว่า ประเด็นที่มีผลต่อการทำวิจัยมากที่สุด คือ คณะส่งเสริมให้บุคลากรสายวิชาการมีโอกาสเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมระดับชาติและนานาชาติ รองลงมา คือ คณะมีนโยบายสนับสนุนการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการอย่างชัดเจน และคณะนำผลงานวิจัยในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนตำแหน่งบุคลากรสายวิชาการให้สูงขึ้น ตามลำดับ

ด้านเงินทุนในการทำวิจัย เมื่อพิจารณารายข้อ (ตารางที่ 2) พบว่า ระบบการขอทุนวิจัยและการเบิกจ่ายเงินทุนอุดหนุนการทำวิจัยมีขั้นตอนเยอะเก็นไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก รองลงมา คือ หน่วยงานภายนอกคณะทั้งภาครัฐ และเอกชน มีการสนับสนุนเงินทุนในการทำวิจัย และบุคลากรสายวิชาการมีความสามารถในการแสวงหาทุนจากแหล่งต่าง ๆ โดยไม่ต้องพึ่งแหล่งทุนจากคณะ ตามลำดับ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุ และอุปกรณ์เครื่องมือ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า คณะฯ มีอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุสำนักงาน ฯลฯ เพียงพอสำหรับดำเนินการวิจัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง รองลงมา คือ คณะ/มหาวิทยาลัย มีแหล่งค้นคว้า เช่น ห้องสมุด ฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศ ฯลฯ เพียงพอสำหรับดำเนินการวิจัย และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการวิจัยของคณะฯ โดยภาพรวมมีเพียงพอต่อความต้องการ ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากข้อคำถามปลายเปิดในตอนี่ 4 ของแบบสอบถาม ซึ่งสามารถสะท้อนถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคของการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ ตลอดจนข้อเสนอนะในการทำวิจัย และข้อเสนอนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง แก้ไข พัฒนากระบวนการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ สามารถแบ่งตามปัจจัยแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยเฉพาะบุคคล ด้านทักษะการทำวิจัย นักวิจัยของคณะมีหลากหลายสาขา หลากหลายศาสตร์ ทำให้รวมกลุ่มเขียนโครงการเพื่อขอทุนวิจัยได้ง่าย มีโอกาสขอเงินจากแหล่งทุนภายนอกได้สูง และมีโอกาสประสบความสำเร็จสูง **ด้านระยะเวลาในการทำวิจัย** เมื่อมีภาระงานอื่น ๆ เช่น งานสอน งานประชุม ทำให้ นักวิจัยไม่สามารถทำงานวิจัยได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีข้อเสนอนะแนะด้านทัศนคติต่อการทำวิจัย

ปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายใน/ภายนอก ในแง่ของระเบียบ/นโยบาย 1) ทำให้ไม่ต้องให้คะแนนการตีพิมพ์เพิ่มในคะแนน 16% เพราะคะแนน TOR ปกติก็มีมากอยู่แล้ว 2) ควรจัดให้มีการสัมมนาของแต่ละกลุ่มงานวิจัยเป็นระยะ ๆ เพื่อลดอุปสรรคและสามารถทำงานได้อย่างราบรื่น 3) คณะมีกลไกสนับสนุนให้อาจารย์ทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว การทำวิจัยเป็นทีมช่วยได้มาก 4) ควรมีหน่วยที่ปรึกษาไว้เฉพาะเป็นพี่เลี้ยง เพื่อช่วยลดข้อขัดแย้งและให้คำแนะนำให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน 5) อยากให้มีเวที/กิจกรรมที่ให้นักวิจัยได้มาพูดคุย ทำงานร่วมกันในการพัฒนาโครงร่างวิจัย 6) สนับสนุนให้มีหน่วยวิจัย เพื่อเปิดโอกาสให้นักวิจัยใหม่เริ่มทำวิจัย **ด้านเงินทุนในการทำวิจัย** 1) ควรสนับสนุนค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเดินทางเข้าร่วมงานประชุมวิชาการในต่างประเทศ 2) ระเบียบการเบิกจ่ายเงินทุนวิจัยของ

วิทยาเขตมีความยุ่งยาก เป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการทำงาน 3) Proof-concept อยากรู้ให้คณะพิจารณา สนับสนุนทุนวิจัย Pilot-study* ในกรณีที่จะต่อยอดผลงานวิจัยระหว่างที่รอกระบวนการพิจารณาขอรับทุน ภายนอก (6-12 เดือน) เรื่องใหม่ เพื่อจะได้มีความต่อเนื่อง ในการพัฒนาผลงานระหว่าง gap ดังกล่าว (*วงเงินไม่เกิน 2 แสนบาท) 4) สนับสนุนทุนวิจัยสำหรับอาจารย์ใหม่ 5) เพิ่มเงินรางวัลสำหรับการตีพิมพ์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุ และอุปกรณ์เครื่องมือ 1) ครรมีช่องทางการเข้าถึงฐานข้อมูลระบบสารสนเทศ ที่เพียงพอและตอบรับกับสาขาวิชาของการวิจัยที่หลากหลาย 2) เครื่องมือ/อุปกรณ์ทางการวิจัยควรมีการ ซ่อมแซมและบำรุงให้พร้อมใช้งานเสมอ เพื่อให้ นักวิจัยได้ใช้อุปกรณ์ทันสมัยสำหรับการทำวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ของ สุดารัตน์ ภูพงษ์, นงนุช หุเชื้อว, ทิพย์พร ทิพย์รองพล, และธงชัย สุธีรศักดิ์ (2566) และการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติมในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยที่มี ผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มากที่สุด คือ ปัจจัยจูงใจ ดังจะ เห็นได้จากค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ปัจจัยเฉพาะบุคคล ส่วนปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยมีผลต่อการทำวิจัย น้อยที่สุด ทั้งนี้ ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ วนิดา พิงสระน้อย (2556) ซึ่งได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มากที่สุด คือ ปัจจัยจูงใจ รองลงมา คือ ปัจจัยเฉพาะบุคคล และปัจจัยที่เอื้อต่อการ ทำวิจัย ตามลำดับ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ ดิโนย และชูชีพ พุทธประเสริฐ (2557) ซึ่งได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของอาจารย์สายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัด เชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยจูงใจ มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของอาจารย์สายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่มากที่สุด

จากผลการศึกษาปัจจัยเฉพาะบุคคลในแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยทุกด้านมีผลต่อการทำงานวิจัยอยู่ใน ระดับมาก ด้านทักษะการวิจัย พบว่า หากบุคลากรสายวิชาการมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย (ในสาขาที่ เชี่ยวชาญ) มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะทำวิจัยอย่างพอเพียง และมีประสบการณ์ในการทำวิจัย จะสามารถ ทำวิจัยได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาวีร์ สมนึก, ชุมพล เสมาชันท์, และลำเนา เอี่ยมสอาด (2558) ซึ่งได้ทำการศึกษาปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า อาจารย์ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่มีอายุมากขึ้นส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยและ มีความพร้อมในการทำวิจัย สามารถเข้าถึงข้อมูลและค้นหาเอกสารที่ใช้ในการทำงานวิจัยได้ดีกว่าและใช้เวลา ในการทำวิจัยน้อยกว่าอาจารย์ที่มีอายุน้อย ซึ่งส่งผลต่อการผลิตผลงานวิจัย นอกจากนี้ การศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อการผลิตผลงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ของ เนตรนภัส จันทรพวง และดุสิต อธิณวัฒน์ (2559) พบว่า บุคลากรสายวิชาการ

ที่มีทักษะเชิงวิจัยที่แตกต่างกัน สามารถผลิตผลงานวิจัยได้ปริมาณที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรสายวิชาการที่มีทักษะเชิงวิจัยระดับปานกลาง สามารถผลิตงานวิจัยได้น้อยกว่าบุคลากรสายวิชาการที่มีทักษะเชิงวิจัยระดับมาก แสดงให้เห็นว่าทักษะการทำวิจัย ถือเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ และด้านระยะเวลาในการทำวิจัย พบว่า หากบุคลากรสายวิชาการมีเวลาที่จะเพียงพอจะสามารถทำวิจัยได้อย่างต่อเนื่องและสำเร็จตามระยะเวลาที่วางแผนไว้ สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ วนิตา พิงสรนน้อย (2556) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัย-ธรรมศาสตร์ พบว่า ประเด็นที่มีผลต่อการทำวิจัยมากที่สุด คือ เวลาที่เพียงพอเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อคุณภาพงานวิจัย รองลงมา คือ สามารถทำวิจัยตามระยะเวลาที่ได้วางแผนไว้ และมีเวลาทำวิจัยได้อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ของ กัญญาวีร์ สมนึก และคณะ (2558) พบว่า ภาระงานสอน และงานธุรการอื่น ๆ ส่งผลต่อการทำวิจัยในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ งานวิจัยของ เนตรนภัส จันทร์พ่วง และดุสิต อธิคุณวัฒน์ (2559) พบว่า บุคลากรสายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีภาระงานสอนเกินภาระงานขั้นต่ำ จะมีเวลาค่อนข้างจำกัดในการทำวิจัยเป็นข้อจำกัดในการทำวิจัย และผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของอาจารย์สายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ของ ศุภลักษณ์ ดิน้อย และชูชีพ พุทธประเสริฐ (2557) พบว่า การมีภาระงานสอนมากทำให้ไม่มีเวลาในการทำวิจัย ดังนั้น ปัจจัยด้านเวลาที่ใช้ในการทำวิจัย จึงถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ ส่วนด้านทัศนคติต่อการทำวิจัย บุคลากรสายวิชาการ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ให้ความเห็นว่าการทำวิจัยเป็นการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ องค์กรความรู้ใหม่ ๆ เป้าหมายของการทำวิจัยอยู่ที่ประโยชน์ทางวิชาการ และประโยชน์ที่ได้จากการทำวิจัย คำนึงกับเวลาที่เสียไปกับการทำวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญา ชูช่วย และสุนทรา วงศ์งาม (2564) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการวิจัย เห็นว่างานวิจัยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ก่อให้เกิดประโยชน์มากมายทั้งทางวิชาการ การพัฒนาความรู้ การเรียนการสอน และการทำวิจัย เป็นเรื่องที่คุ้มค่ากับเวลาที่เสียไป อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า การผลิตผลงานวิจัยทำให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ เป็นการเพิ่มความเชี่ยวชาญในศาสตร์ต่าง ๆ ได้พัฒนาองค์ความรู้อย่างสม่ำเสมอในทุกครั้งที่มีโอกาส ทำให้ผู้วิจัยมีประสบการณ์การวิจัยมากขึ้น เพราะงานวิจัยเป็นงานที่ท้าทายความสามารถและการทำวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนี้ ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตผลงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ของ เนตรนภัส จันทร์พ่วง และดุสิต อธิคุณวัฒน์ (2559) พบว่า บุคลากรสายวิชาการเห็นว่าการทำวิจัยทำให้ตนเองได้องค์ความรู้ใหม่ ที่จะทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ ข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยจะเป็นสิ่งที่ประโยชน์ต่อการทำงาน ดังนั้น ทัศนคติของบุคลากรสายวิชาการต่อการทำวิจัย ถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของการทำหรือไม่ทำงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ

จากผลการศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยทุกด้านมีผลต่อการทำงานวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายใน/ภายนอก ในแง่ของระเบียบ/นโยบาย พบว่าการส่งเสริมให้บุคลากรสายวิชาการมีโอกาสเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมระดับชาติและนานาชาติ มีนโยบายสนับสนุนการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการอย่างชัดเจน และนำผลงานวิจัยในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนตำแหน่งบุคลากรสายวิชาการให้สูงขึ้น มีผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาวีร์ สมนึก และคณะ (2558) พบว่า ผลงานวิจัยที่สามารถใช้ขอตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ได้ ส่งผลต่อการทำวิจัยในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ ภาพรวมความคิดเห็นของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากงานวิจัยของวนิดา พิงสรน้อย (2556) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัย คือ การที่หน่วยงานมีการส่งเสริมให้บุคลากรสายวิชาการมีโอกาสเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมระดับชาติและนานาชาติ หน่วยงานมีการนำผลงานวิจัยมาใช้ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนตำแหน่งบุคลากรสายวิชาการให้สูงขึ้น ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรสายวิชาการให้มีความรู้ และประสบการณ์การทำวิจัย กล่าวได้ว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายใน/ ภายนอก มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ ด้านเงินทุนในการทำวิจัย บุคลากรสายวิชาการ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เห็นว่าระบบการขอทุนวิจัยและการเบิกจ่ายเงินทุนอุดหนุนการทำวิจัยมีขั้นตอนเยอะเกินไป โดยหน่วยงานภายนอกคณะทั้งภาครัฐ และเอกชน มีการสนับสนุนเงินทุนในการทำวิจัย และบุคลากรสายวิชาการมีความสามารถในการแสวงหาทุนจากแหล่งต่าง ๆ โดยไม่ต้องพึ่งแหล่งทุนจากคณะ ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุ และอุปกรณ์เครื่องมือ พบว่า คณะฯ มีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เช่น คอมพิวเตอร์ วัสดุสำนักงาน ฯลฯ เพียงพอสำหรับดำเนินการวิจัยของบุคลากรสายวิชาการของคณะ มีแหล่งค้นคว้า เช่น ห้องสมุด ฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศ ฯลฯ เพียงพอสำหรับดำเนินการวิจัย และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการวิจัยโดยภาพรวมมีเพียงพอต่อความต้องการของบุคลากร โดยปัจจัยดังกล่าวมีผลปานกลางต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กษิณา จินศิริ (2564) ซึ่งได้ศึกษาระดับปัจจัยการทำโครงการวิจัยและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำโครงการวิจัยของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า เมื่อเทียบปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวกกับปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น งบประมาณ การสนับสนุนจากหน่วยงาน เป็นต้น ปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวกมีอิทธิพลต่อการทำวิจัยน้อยที่สุด

ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะที่มาจากการศึกษาวิจัย พบว่า อาจารย์ต้องการเวลาในการทำวิจัยเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีภาระงานอื่น ๆ เช่น งานสอน งานประชุม จึงทำให้อาจารย์ไม่สามารถทำงานวิจัยได้อย่างเต็มที่ คณะฯ ควรจัดสรรเวลาเกี่ยวกับภาระงานสอนและการวิจัยให้ชัดเจนให้อาจารย์มีเวลาในการทำวิจัยมากขึ้น นอกจากนี้ คณะฯ ควรให้ความสำคัญกับการเป็นผู้แต่งร่วม (Co Author) เพราะบางครั้งอาจารย์ของคณะทำงานร่วมกับอาจารย์จากสถาบันอื่น โดยคณะฯ ควรมีนักวิจัยที่เลี้ยงเป็นที่ปรึกษา เพื่อให้คำแนะนำในการวิจัยแก่นักวิจัยที่เพิ่งเริ่มทำงานวิจัย เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์การทำวิจัยกับนักวิจัยที่เชี่ยวชาญ ช่วยพัฒนาความสามารถในการ

ทำวิจัยของนักวิจัยใหม่ได้ สุดท้ายคณะฯ ควรวางแผนกำหนดทิศทางและนโยบายในการบริหารงานวิจัย เพื่อ
จูงใจให้บุคลากรของคณะฯ มีความกระตือรือร้นในการผลิตผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาปัจจัยด้านการจูงใจในการทำงานวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน ในรูปของงานวิจัย
สถาบันหรืองานพัฒนา

2. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรเก็บข้อมูลเชิงลึกของกลุ่มนักวิจัยด้วย เช่น การเก็บข้อมูลจากการจัด
สนทนากลุ่ม (Focus Group) หรือการประชุมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณกองทุนวิจัยวิทยาเขตภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต
สำหรับการสนับสนุนทุนวิจัยสถาบัน และขอขอบคุณคณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลา-
นครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ตที่ได้ให้การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุ และอุปกรณ์เครื่องมือที่จำเป็นแก่
การดำเนินการวิจัย และงานวิจัยนี้ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต เลขที่การรับรอง psu.pk 002/2022

เอกสารอ้างอิง/References

กษิณา จินศรี. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำโครงการวิจัยของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*. 13(1), 358–370. สืบค้นจาก
<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/ptujournal/article/download/250306/171131>.

กัญญาวีร์ สมานิก, ชุมพล เสมอจันทร์, และลำเนา เอี่ยมสอาด. (2558). ปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. ใน *รายงานสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนอ
งานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ (Proceedings) เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ภาคเหนือ ครั้งที่ 15*. (น. 13–26). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. สืบค้นจาก
<http://etheses.psru.ac.th/lib-irpsru/?q=en/node/299>.

คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต. (2564). *แผนยุทธศาสตร์ พ.ศ.
2563-2567 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564*. คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต.

นรา หัตถสิน และวิริญญา ชูราชี. (2560). การวิเคราะห์ปัจจัยจูงใจในการตีพิมพ์ผลงานวิชาการของอาจารย์:
ศึกษากรณีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 8(2), 19–36. สืบค้น
จาก https://so02.tci-thaijo.org/index.php/human_ubu/article/view/214674/149439.

- เนตรนภัส จันท์พ่วง, และคณิสิต อธิณัฐวัฒน์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตผลงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*. 5(1), 1–19. สืบค้นจาก <https://li01.tci-thaijo.org/index.php/tjst/article/view/56869/47276>.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2542). *สถิติวิจัย 1*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: พีเอ็นการพิมพ์.
- ปัญญา ชูช่วย, และสุนันทา วงศ์งาม. (2564). การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการผลิตงานวิจัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 40(6), 42–53. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/humsujournal/article/view/250313/171438>.
- ปิยากร หวังมหาพร. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อศักยภาพการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุม* (รายงานการวิจัย). สืบค้นจาก <https://dspace.spu.ac.th/server/api/core/bitstreams/88fbf074-f4b5-47ac-b109-06b1061d32d6/content>.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2549). *รายงานแผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2561 - 2565*. สืบค้นจาก https://planning.pn.psu.ac.th/plan_doc/procedure/docs_procedure/200_1557_21_6055.pdf.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต. (2565). *ข้อมูลบุคลากรทุกระดับ*. สืบค้นจาก <https://info261518.wixsite.com/edpex/copy-of-forwriter>.
- มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. (2565). *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 38 : การอุดมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สืบค้นจาก https://www.saranukromthai.or.th/Ebook/BOOK38/pdf/book38_3.pdf.
- วนิดา พิงสระน้อย. (2556). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี). สืบค้นจาก <http://www.repository.rmutt.ac.th/handle/123456789/2041>.
- ศุภลักษณ์ ดิน้อย, และชูชีพ พุทธประเสริฐ. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของอาจารย์สายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้*. 2(2), 50–79. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/liberalartsjournal/article/view/95710/74737>.
- สุดาร์ตน์ ภู่งษ์, ทิฆัมพร ทิพย์รองพล, และนงนุช หุเชียว. (2565). การศึกษาศักยภาพด้านการวิจัยของหน่วยงานระดับคณะในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. *วารสารวิเทศศึกษา*. 12(1), 207-233.

สุदारัตน์ ภู่งษ์, นงนุช หุเชื้อว, ทิฆัมพร ทิพย์รองพล, และธงชัย สุธีรศักดิ์. (2566). ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการ
ทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลา-
นครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต. ใน รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติศึกษาศาสตร์วิจัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร ครั้งที่ 10. (น. 392-407). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.